

Kulturdepartementet

Kun per e-post: postmottak@kud.dep.no

Høringsvar ”endringsforslag i forskrift for audiovisuelle produksjoner”

FilmReg sender med dette vårt svar til Kulturdepartementets høring om endringer i forskrift om tilskudd til audiovisuelle produksjoner.

Krav til erfaring i lanseringsarbeidet:

I en tid der tradisjonell filmlansering og distribusjon er i endring, behøves revitalisering og tilgang på nye krefter og ditto metoder. Som en følge av siste års omfattende endringer i distribusjonsbransjen, ønsker, eller rettere sagt tvinges nå flere av landets produsenter til selv å ta ansvar for at deres filmer skal nå sitt publikum. For norsk film er dette positivt, ettersom produsentene ansvarliggjøres for salgsprosessen og ikke bare produksjon. Dette samsvarer også med vårt høringsvar til ”Åpen framtid”; Støttesystemene må ikke bidra til at lanseringsarbeidet separeres fra resten av produksjonsprosessen. Vi erfarer at de filmene som har lyktes best i å nå sitt publikum, er de som startet tidlig med å definere målgruppe og en strategi for å nå denne. Egendistribusjon kan i så måte bidra positivt.

Videre bør den nye forskriften i størst mulig grad reflektere at publikums medievaner er i endring, med en åpen framtid hva gjelder visningsplattformer. I så måte bør plattformnøytralitet bestrebes, ikke minst med hensyn til lanseringsarbeidet.

Samtidig deler vi departementets ønske om å sikre at lanseringsmidler, som produksjonstilskudd, tilfaller og benyttes av kompetente aktører. FilmReg mener at følgende forslag til ordlyd ivaretar også dette hensynet:

”For å motta tilskudd til lansering av audiovisuelle produksjoner må nøkkelmedarbeidere tilknyttet prosjektet ha betydelig relevant erfaring på profesjonelt nivå.”

Etterhåndstilskudd:

Etterhåndsstøttens mål er tredelt: Stimulere til utnyttelse av markedspotensialet til kinofilmer, økt produksjon av barnefilm, samt stimulere til høyest mulig andel av privat kapital i norsk filmproduksjon. Ordningen har gjort det mulig å produsere film uten forhåndstilsagn fra en statsansatt konsulent, og dermed bidratt til betydelig maktspredning i filmbransjen.

Selv om også FilmReg har sett behovet for å justere innslagspunktet og/eller beregningsmåten for etterhåndsstøtte, advarte organisasjonen i sitt høringsvar til ”Åpen framtid” særlig mot å heve innslagspunktet utover 20.000 kinobilletter. Dette står vi fast ved. Det nåværende, radikale forslaget om en 3,5-dobling av dagens nivå, vil etter vår mening gi flere negative konsekvenser:

Statlig maktkonsentrasjon: Departementet viser i høringsbrevet til NFIs ønske om å heve terskelen for etterhåndstilskudd for bedre å kunne utnytte de tilskuddsmidlene som instituttet skal forvalte. Det uttrykkes som negativt at søknadsvolumet på etterhåndstilskuddsordningen er økende. Videre påpekes at instituttet påføres lav forutsigbarhet i sin budsjettering når et stort og ukjent antall filmer potensielt kan kvalifisere for etterhåndsstøtte. På vår side oppfatter vi det derimot som et sunnhetstegn at det lages film ”utenfor systemet”, med kapital fra private, regionale og internasjonale aktører. Med et innslagspunkt på 35.000 blir dette nå, helt bevisst, langt vanskeligere. Verdien av å motta statlige forhåndstilskudd øker tilsvarende, og til en viss

grad med dobbelt effekt: Med forhåndstilskudd etter NFIs kunstneriske vurdering, og kun etter denne, er det foreslått å åpne for et potensielt lavere innslagspunkt for etterhåndstilskudd.

Svakere rekruttering: Jamfør rapporten "Som du ser meg" (Menon 2014 for Produsentforeningen) har 83% av forhåndsstøtten fra 2008 til 2013 gått til de 15 største filmselskapene. Som det står: "De fleste filmene produsert av mindre produksjonsselskap ble produsert uten forhåndsstøtte. Dette hadde neppe vært mulig uten etterhåndsstøtten." Økt innslagspunkt for denne støtten vil, jamfør forrige punkt, gjøre slik uavhengig produksjon langt mer risikofylt. Når 12 av de ovennevnte 15 selskapene som jevnlig mottar forhåndsstøtte befinner seg i Oslo, er det åpenbart at effekten vil slå særlig negativt ut i regionene.

Reduserte utenlandsinntekter: Selv om vi kan forstå ønsket om ikke å premiere med statlige midler filmer som oppfattes som verken tilstrekkelig "kunstneriske" eller "kommersielle", er det særlig to kategorier filmer som etter vår mening blir utilsiktet skadelidende dersom forslaget blir vedtatt slik det står. Det dreier seg om samproduksjoner med norsk minoritetsprodusent, og om filmer med norsk majoritetsprodusent, produsert uten forhåndstilskudd fra NFI, og som har utlandet som sitt primære marked. Med hensyn til den første kategorien er det en kjensgjerning av få, om noen, av filmene finansiert som minoritetsproduksjoner de senere årene har solgt mer enn 35.000 kinobilletter i Norge. Samtidig har muligheten for å utløse etterhåndstilskudd vært avgjørende for å innhente annen norsk kapital til disse prosjektene. Med det nye forslaget er vi derfor usikre på om filmer som *To liv* eller *Turist* ville blitt norske co-produksjoner. Av den andre kategorien finner vi i hovedsak sjangerfilmer som *Thale*. De selger godt i utlandet, deltar på festivaler, men kan ikke i utgangspunktet påregnes å selge mer enn 35.000 kinobilletter i Norge. Med det fremlagte forslaget vil de dermed ikke kunne bli realisert, uten å medføre utilbørlig høy risiko for egenkapitalinnskyterne. Sistnevnte samstemmer dårlig med regjeringens uttalte mål om økt innsats fra private investorer i norsk film.

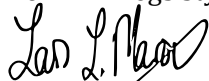
FilmReg foreslår derfor at anledningen gitt NFI til å fastsette lavere terskel for å oppnå etterhåndstilskudd utvides til ikke bare å gjelde filmer som har mottatt forhåndsstøtte etter kunstnerisk vurdering, men også til å gjelde filmer som har mottatt tilskudd til samproduksjon av kinofilm med utenlandsk hovedprodusent, og til å gjelde filmer som har mottatt et vesentlig (> 1 mill. kr) tilskudd fra et regionalt filmfond eller filmsenter.

Videre ber vi om at kvalifiseringsgrunnlaget for at en film kan gis en lavere terskel gjøres mer generell. Slik kan vi hindre at produksjoner som vurderes å bidra i særlig grad til å nå målene på filmområdet (så som betydelig potensial for inntekter fra utlandet, særlig betydning for filmmiljøet i regionene mv.), men likevel har en lav publikumsoppslutning, ikke blir skadelidende av endringen.

Kombinert med økte statlige overføringer til de regionale aktørene, slik vi påpekte i høringen av "Åpen framtid", vil de ovennevnte forslagene kunne sikre en fortsatt sunn balanse mellom statlig styring og regionale, internasjonale og private initiativ.

Bergen, 23.02.2015

For FilmRegs styre og medlemmer,

Lars Leegaard Marøy
styreleder